

Lesplan *Vier kansen om het verschil te maken*

HBO Verpleegkunde niveau 5

Thema: Oog voor naasten in de palliatieve fase

Duur: 60 min

Groep: 20 studenten niveau 5 / HBO

Focus: professionele identiteit + bewustwording + beroepscode

Werkvorm: Film, duo-opdracht, plenaire dialoog

Link film: [Het verschil maken in de palliatieve fase](#)

Leerdoelen

Na afloop kan de student:

1. De rol en behoeften van naasten analyseren vanuit verschillende perspectieven (patiënt, naaste, professional)
2. Reflecteren op eigen handelen in relatie tot naasten
3. Verbinding leggen met professionele normen in de beroepscode
4. Signaleren van gemiste kansen in de eigen praktijkcontext
5. Een concrete verbeteractie formuleren voor “morgen anders doen”
6. Benoemen wat professionals tegenhoudt en hoe je toch verschil kunt maken.

Tijd	Onderdeel	Doel	Leeractiviteit	Dia
0–5 min	Voorkennis ophalen	Activeren & referentiekader zichtbaar maken	Stellingen	3
5–25 min	Film + kijkvragen	Waarnemen & verbinden	Drie kijkvragen	4–5
25–35 min	Duo reflectie	Analyse & perspectiefwisseling	Duo-opdracht	6
35–45 min	Plenaire reflectie	Koppeling beroepscode	Artikel 2.8 bespreken	7
45–55 min	Praktijk	Transfer naar eigen context	Voorbeelden bespreken	8
55–60 min	Afsluiting	Verankeren	“Morgen anders doen”	9–10

Werkvormen

0–5 min — Voorkennis ophalen (dia 3)

Doel: studenten activeren, referentiekader zichtbaar maken.

Wat jij zegt/doet:

- “We starten met drie stellingen. Ga staan als je het ermee eens bent, blijf zitten als je het oneens bent.”
- Toon de stellingen.
- “Oké, wie wil kort toelichten wat maakt dat je dit vindt?”
- Laat 1–2 reacties per stelling toe.
- “Dank, we gaan door. Geen discussie nu — dit is puur ophalen.”

Let op:

- Tempo hoog.
- Niet corrigeren, alleen ophalen.
- Houd het luchtig.

5–25 min — Kijkvragen introduceren (dia 4-5)

Doel: gericht waarnemen vanuit drie perspectieven.

Wat jij zegt/doet:

- “We kijken naar de film vanuit drie perspectieven: patiënt, naaste en professional.”
- “Noteer tijdens het kijken letterlijk wat je ziet of hoort. Geen interpretaties, alleen observaties.”
- Geef de drie kijkvragen:
 1. Wat gebeurt er met de naaste?
 2. Wat doet de professional wel of niet?
 3. Waar zie je gemiste signalen of kansen?
- Optioneel: “Groep A let op vraag 1, groep B op vraag 2, groep C op vraag 3.”
- Start de film.

Let op:

- Vraag studenten om met de omschrijving van de persoon in de film, uitspraken te noteren die hen opvallen.
- Zeg vooraf: “Je hoeft nog niets te vinden, alleen kijken.”

25 - 35 min — Duo-reflectie (of in studentengroepje als de vraag zo is verdeeld)

Doel: perspectiefwisseling + bewustwording.

Wat jij zegt/doet:

- “Bespreek met je duo drie vragen. Denk vanuit jouw professionele rol.”
 - Wat had jij gedaan als verpleegkundige?
 - Wat had de naaste nodig?
 - Wat had de organisatie kunnen faciliteren?
- Loop rond, luister, stel verdiepende vragen:
 - “Wat maakt dat je dat zou doen?”
 - “Waar baseer je dat op?”
 - “Wat zou het effect zijn voor de naaste?”

Let op:

- Niet oplossen voor studenten.
- Bewustwording staat centraal, niet ‘het juiste antwoord’.

35-45 min — Plenaire reflectie (dia 7)

Doel: koppeling met beroepscode.

Wat jij zegt/doet:

- “Zoek artikel 2.8 van de beroepscode op. Wat valt je op?”
- “Wat herken je hiervan in de film?”
- “Wat had volgens dit artikel beter gekund?”
- Vat samen:

“Naastenondersteuning is vaak geen tijds kwestie, maar een kwestie van bewuste aandacht.”

Let op:

- Laat studenten zelf de link leggen.
- Jij bewaakt de koppeling met professionele identiteit.

Let op : laat studenten de beroepscode opzoeken online

<https://www.venvn.nl/media/04200a1u/de-nationale-beroepscode-voor-verpleegkundigen-en-verzorgenden.pdf>

Artikel 2.8 zegt het volgende :

Als verpleegkundige/verzorgende werk ik samen met de **naasten**/mantelzorgers van de zorgvrager.

Dat betekent onder andere dat ik

- als de zorgvrager daarmee instemt, zijn **naasten**/mantelzorgers betrek bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het verpleeg- of zorg(leef)plan
- **naasten**/mantelzorgers steun en begeleid bij goede zorgverlening aan de zorgvrager.

45–55 min — Praktijk (dia8)

Doel: transfer naar eigen praktijkcontext.

Wat jij zegt/doet:

- “Geef een voorbeeld uit je eigen praktijk waarin een naaste onvoldoende gezien werd.”
- “Wat maakte dat dit gebeurde?”
- “Wat deed jij? Wat deed je team?”
- “Welke factoren speelden mee: tijd, taakdruk, onzekerheid, rolonduidelijkheid?”

Let op:

- Normaliseer: “Iedereen heeft dit meegemaakt.”
- Focus op inzicht, niet schuld.

55–60 min — Afsluiting: Morgen anders doen (dia 9 -10)

Doel: verankeren & professionaliseren.

Wat jij zegt/doet:

- “Schrijf één zin op: *Wat kan ik of mijn team morgen anders doen?*”
- Laat 2–3 studenten delen.
- Sluit af met de kernboodschap:

“Naastenondersteuning vraagt geen extra tijd, maar bewuste aandacht.”

Let op:

- Laat studenten hun zin bewaren (telefoon, notitie, portfolio).
- Dit is de gedragsverankering.